

Opzeggen kan alleen per 31 december. Er geldt een opzegtermijn van zes maanden. Zie voor verdere informatie de statuten, artikel 7, lid 4 en het ledendeel van de website.

VEMW is hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers.

VEMW

Journal

René Kerkmeester,
directeur APX over Europese
marktintegratie pagina 6

‘Marktregulering’

Op de energiemarkt dreigt regulering de overhand te krijgen op marktwerking. Remco Frenken, managing partner, UMS Group onderzocht, in opdracht van TenneT, de situatie in Duitsland: “Eerst subsidiëren we wind, dan zon. Als we ook nog eens de centrales gaan subsidiëren om standby te staan, nationaliseren we de facto het elektriciteitssysteem. We moeten toe naar een nieuw model voor de energiemarkt.”

[Lees verder op pag 8](#)

In dit nummer o.a.

Verziltling onderbelicht

In het ‘Deltaprogramma 2014’ geeft de overheid haar visie op het klimaatbestendig houden van onze waterhuishouding. Waterveiligheid is hierin het belangrijkste onderwerp. Maar voor het eerst is er ook aandacht voor de economische betekenis van water. Jaap Oldenziel van Air Liquide vindt de aandacht nog te gering. Hun belangrijkste zoetwaterbron, het Brielse Meer, verzilt.

[pag 2](#)

Anti-afhaakregeling verlengd

Verlenging van de ‘anti-afhaakregeling’ geeft waterschappen en marktpartijen de gelegenheid na te denken over de toegevoegde waarde van afvalwater. Jan Lourens van het Waterschap Rijn en IJssel geeft zijn visie.

[pag 4](#)

En
verder
in dit
nummer

2
Deltaprogramma 2014

3
Opinie:
Methodebesluit

4-5
Paradigmashift voor
afvalwaterzuivering

6-7
Nieuwe stappen in
Europese marktintegratie

8-9
‘Marktregulering’

10
Nog veel vraagtekens over
transportkosten

11
Nieuwe VEMW-website
Clicken op Endex
Column Spoor

12
Verenigingsnieuws

‘Marktregering’

Subsidies op duurzame energie opgewekt door wind en zon verstoren de Europese elektriciteitsmarkt ernstig. Duurzame energie krijgt voorrang op het net, terwijl gas- en steenkool-centrales standby moeten staan om bij te springen als dat nodig is. De grote energiebedrijven eisen steun om die reservecapaciteit in de lucht te houden. Remco Frenken onderzocht de effecten op het huidige marktmodel: “We hadden een markt met wat regulering. Als we niks doen krijgt regulering de overhand op de markt. Niemand is daar bij gebaat.”

vervolg van pagina 1.

Energiewende

“TenneT wil, als grote netbeheerder in Duitsland, de houdbaarheid van de Energiewende, de transitie naar duurzame energie, in kaart krijgen: waar loopt het systeem vast en hoe kan TenneT haar positie daarin bepalen? Mijn onderzoek richt zich op de Duitse markt. In Duitsland staat de markt veel meer onder invloed van duurzame energie dan in omliggende landen. Zij zijn rijk genoeg om er zoveel in te investeren. Wat wel effectief is, maar niet efficiënt. De daaruit ontstane trend zie je overal ontstaan: stijging van het aandeel duurzame energie, maar ook hoge kosten, minder markt en meer regulering.”

Het perpetuum mobile van zon en wind

“Eén van de effecten van het bevorderen van zonne- en windenergie is dat de stroomprijs, bij groot aanbod, onderuit gaat. Dat inzicht is toch wel nieuw bij heel veel mensen. De zon schijnt niet altijd en de wind waait niet altijd. Maar als de zon dan ineens schijnt of de wind ineens waait, is het aanbod op het net ineens groot. Gevolg is dat de prijs daalt. Ik heb meegemaakt dat er een negatieve elektriciteitsprijs ontstond: je wordt dus eigenlijk betaald om elektriciteit af te nemen. Ogenscheinlijk een walhalla voor de VEMW-leden, maar een ramp voor de producenten. Windmolens en zonnecellen leveren dus minder geld op voor producenten dan gedacht, omdat de marktwaarde van de stroom die ze opwekken zeer laag is. De subsidies voor zonnecellen en windmolens moeten dan weer omhoog om daarvoor te compenseren.”

Centrales subsidiëren

“Producenten schakelen kolencentrales niet af bij toenemend aanbod van duurzame energie. Zij moeten weer produceren als de energievraag weer groter is dan het duurzame energie-aanbod. Voor producenten is dit puur overleven. Zij willen nu een subsidie om hun centrales draaiende te houden. Maar dan zijn we wel heel fout bezig. Je wilt een marktsysteem dat verstoord is door subsidies niet met nog meer subsidies compenseren.”

Ongelijk speelveld

“Ieder land bedenkt afzonderlijk oplossingen voor de problemen. Het ene land verleent

subsidie, het andere land niet. Dat leidt tot marktverstoring binnen Europa. De energieprijs ligt, in het land waar gesubsidieerd wordt, lager dan in een land waarin dit niet gebeurt. Uit de studie blijkt dat de Nederlandse en Duitse stroomprijs tot 2011 convergeerde. Door de Energiewende is dat verschil weer significant gegroeid. Dat wil je niet. Je wilt een level playing field. Minimaal Europees, liefst wereldwijd.”

Freeriders: geen energiebelasting.....

“Een ander effect van het bevorderen van duurzame energie is het ontstaan van freeriders. Ik heb zelf zonnepanelen op mijn huis. Subsidie krijg je daar nauwelijks meer voor, maar ik bespaar wel op energiebelasting. De zonnestroom die ik zelf opwek hoef ik immers niet van een energiebedrijf te kopen. De burens moeten echter meer energiebelasting betalen, omdat de Nederlandse overheid met een bepaalde opbrengst van deze energiebelasting rekent. In Duitsland gebeurt hetzelfde op grote schaal. Grote energieafnemers betalen geen energiebelasting (EEG). De kleinere wel. Die proberen daar met alle macht onderuit te komen. De totale kosten moeten worden gedekt door minder spelers. Die energiebelasting stijgt daardoor jaarlijks met €10/MWh. Dat is substantieel. Dit systeem loopt vast. Dat wordt in Duitsland door steeds meer mensen erkend.”

....en nog gratis backup ook!

“Als houder van zonnepanelen krijg ik daarnaast gratis backup van het net. Ik lever op een zonnige zondagochtend aan het net terug als de stroomprijs, door de geringe vraag, een waarde nul heeft. Dat mag ik salderen met mijn afname op een regenachtige maandagochtend als de stroomprijs, door de grote energievraag, veel hoger ligt. Mijn energieleverancier regelt dat allemaal gratis. Ik hoef niet bang te zijn dat ik zonder stroom zit als mijn zonnepanelen niet genoeg leveren. Ik heb leveringszekerheid. Ik betaal daar nu niks extra voor.”

Merkel's adviseur

“Het huidige marktmodel is gebaseerd op fossiele opwekking, een elektriciteitsmarkt, gereguleerde netten en subsidies voor duurzaam opgewekte stroom. Dat was tien jaar geleden ook de juiste keus. Duurzaam

opgewekte stroom besloeg maar een paar procent van de markt, straks zo'n 25-50 procent. Waarom sluiten we dat uit van het marktmechanisme? Daar moeten we iets voor bedenken. Wat? Als ik dat wist stond ik nu bij Merkel voor de deur. Maar ik denk dat er veel meer mogelijkheden zijn met de huidige technieken, zoals bijvoorbeeld smart grids. Je kan ook denken aan keuzemogelijkheden in leveringszekerheid met een daarbij passende premie, net als het eigen risico van je ziektekostenverzekering.”

“Hoe krijgen we weer meer markt in plaats van regulering? Niemand weet hoe het moet”

Nederland gidsland

“Hoe krijgen we weer meer markt in plaats van regulering? Niemand weet hoe het moet. Duitsland heeft naar mijn mening bewezen het niet te kunnen. Van Brussel verwacht ik ook geen ideeën. Nederland moet leren van de Duitse lessen. Nederland kan een voortrekkersrol vervullen. We hebben de infrastructuur. Met een knooppunt voor zowel gas als elektriciteit. Wij hebben een sterke naam in Europa als pragmatisch handelaar bij het implementeren van nieuwe richtingen. In 2020 houdt de huidige CO₂-regeling op. Laat dat het moment zijn waarop wij de contouren van dit pad helder hebben. Daarvoor moeten we nu al met elkaar in discussie. Nederland moet nu haar positie bepalen.”

Frenken helpt VEMW bij het ontwikkelen van een visie op een nieuw marktmodel. Het rapport van Frenken "Towards a Sustainable Market Model" is te downloaden vanaf: www.umsgroup.com/documents/view-points/EndReportMarketModel_final14052013.pdf.